

Åfjord kommune
Postboks 54
7169 ÅFJORD

AAMHTESE/SAK
17/4437 - 6

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
20/33234

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
14457/2020//KJEVIN

BIEJJIE/DATO
16.12.2020

Uttalelse til høring - Kommunal planstrategi for Åfjord kommune 2020-2023

Vi viser til deres brev av 19.11.2020.

Sametingets rolle i planlegging

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å *sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv* jf. Plan- og bygningsloven § 3-1. Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget har ansvar for å veilede kommuner, Fylkeskommuner og andre i planleggingen etter Plan- og bygningsloven, når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. For å kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte ovenfor planmyndighetene, har Sametinget utarbeidet en planveileder «Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven(plandelen)». Planveilederen konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv og som er relevant i forbindelse med kommunal planlegging. Planveilederen kan lastes ned fra Sametingets nettsider under følgende adresse:

<https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/>

Innspill til planstrategien

I følge Plan- og bygningsloven § 5-1, andre ledd, påligger det kommunen å «*sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging*». Også Sametingets planveileder, kapittel 4. bokstav e, understreker at de som legger fram planer bør «*iverksette aktive tiltak for å sikre reel medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn, herunder samiske barn*». Samisk reindrift er til stede i kommunen, og Sametinget anser at reindriften må involveres tidlig i arealsaker.

Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Alle samiske kulturminner fra før 1918 er automatisk freda ifølge LOV-1978-06-09-50, Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4, annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustuffer, gammetuffer, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

Sametinget vil ta stilling til arealdisponeringer i forhold til enkeltsaker, arealplaner og reguleringsplaner når disse kommer på høring.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajodiheaddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráðdeaddi/seniorrådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegapth/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedáastoje / Hovedmottaker:
Åfjord kommune

Postboks 54

7169

ÅFJORD